

Mit Møde med Heimbygda.

For «Decorah-Posten» av J. H. Myrvang.

Nogen Mil syd for Poulsbo har Peter og Helga Larsen si ualmindelig vakre Heim. De er folk nærpå 70 År. Begge vokste op ikke langt fra Troms. De var framifrå dyktige og intelligente Ungdommer. Han blev Sjømand og hun gik ind i Forretning, først i Ålesund og senere på Island, hvor hun sammen med en Bror drev Forretning i Fisk og andre Sager. Efter endel År i Reykjavik kom hun til Amerika, hvor Ungdomsvennen, Sjømanden hadde etablert sig og hvor de blev enige om at virkeliggjøre den fagre Drøm. Han har i mange År været Kaptein i Alaskafarten for et stort Kompani.

Som sagt, de har et av de vakreste Hjem man kan se, og det ligger idyllisk et kort Stykke fra Fjorden i et Bakkehald mod Syd. Den store naturliga Skog har blit stelt med, så nu ligger Gården inde i en meget bedårende liten Park. Hun har elsket Blomster og Trær og har i Årenes Løp plantet et Utal Arter Blomster og Træsorter, både av norsk og andre Oprindelse. Og det vokser. Inde i Huset er det som i en norsk Heim, hvor norsk og amerikansk Liv og Kultur er kjendt og høit skattet.

Det var Sommeren 1942 jeg først kom ind i denne Heim. Jeg la Merke til et Fotografi som fængslet min Opmerksomhed. Jeg kan ikke let glemme Ansigter jeg har set, og det Ansiktet hadde jeg set; men hvor var det? Jeg søgte at tvinge Hukommelsen til at skaffe klarhed i dette. Og det kom men syntes urimelig. Sommeren 1930 var jeg til Tusenårsfesten på Island. En dag i Reykjavik kom nogen av os forbi en Forretningsgård, hvor Navnet i Glasvinduet var kav norsk og Teksten i Averteringen var norsk. Jeg gik ind og kom i Samtale med Eieren. Han var oprindelig fra nær Troms i Norge. Ansigtet i Fotografiet på Fru Larsens Piano lignet Manden i Reykjavik påfaldende. Jeg gjorde en Bemerkning om det. «Ja,» sa Fru Larsen, «det er Broren min i Reykjavik.» Underlig hva man kan oppleve.

Fru Helga Larsens Fødested er et Stykke fra Finsnes i Senjen. Og der har hun en Masse nære Ættefolk. Og det har de begge over hele Norge. Før jeg reiste til Norge sidste Sommer lovet jeg Larsens at besøge hendes Folk og Fødested i Senjen. Og det blev en Tur jeg aldri kan glemme. Sandt at si hadde jeg aldri før været på Finsnes. Flere Gange før hadde jeg reist med Dampskib nordover forbi Finsnes, men aldrig faret gjennom Bygda. Nu er det Bilvei overalt i Nord-Norge så man har Høve til å bli kjendt med det eventyrlig vakre og vekslende Indland.

Jeg tog Bus fra Narvik Kl. 6 en Morgen. Det bar nord gjennom Herjangen, Bjerkvik til Gratangsbotten, Salangen, Bardu og Målselv-bygdene og endelig til Finsnes Kl. 2. En av Stedets store Forretningsmend, Johnsen, Fru Larsens Svoger, vidste at jeg kom og tog imod mig som om jeg var en kjær Slektning. Han hadde mange Jern i Ilden og gav Besked om at vi skulde ha middag Kl. 3. Men først Kaffe og Kager. Så kom Middagen. Først: Sødsuppe, dernæst fersk Torsk med Mølje! Det var længe siden jeg hadde sat tillivs slig Herremad! Både Hr. Johnsen og jeg hadde liden Tid, så bestemte Planer måtte følges for å komme til flest mulig av Fru Larsens Ættefolk. En flunkende ny Pontiac-Bil ventet. Telefonbesked hadde gått ud til Folk her og der at vi kom. Og Larsen-Familiens Prest blev modtat med åbne Arme.

Mellem Kl. 3 Ettermiddag Kl. 4 næste Morgen hadde vi besøgt omlag fem og tyve Heimer i Bygda.

Finsnes er en stor Halvø med Retning Øst til Vest. Og Landskaber, med Hovedleder Nord og Syd. Fjordarme, små Øer, Gårde, Dalfører, Fjelde og Sletteland og vakre Gårdsbrug i alle Retninger, er et av de mest eventyrlig vakre Steder i hele Norge. På selve Finsnes er det Travelhed Nat og Dag. Det er små og store Forretninger, i mange Brancher, Industrier tilknyttet Sjøbrug, Fiskeri, og Landbrugsnæring, Meieri, Båd-

byggeri, Bageri, Cementfabrik, Buscentral med stadig Trafik og Dampskibsanløpsted for Lokal- og Kystfarten. Yrende Liv Døgnet Rundt.

Tvers over Halvøen går et Dalføre, med en stor Elv og en Række Indsjøer. På begge Sider av det sagte skrående Sletteland og små Sidedale, som gradvis blir ett med middelhøie Fjeldrækker langs Dalens begge Sider. Og med veldrevne vakre Gårde overalt. Vassdraget er rikt på Ørret og anden Fisk. Længst syd i Dalføret er en stor Indsjø, vistnok enestående i Norge. Det er Ferskvand men ligger så lavt at det ved flo Sjø går Sjøvand op, og det fører flere Sorter Saltvandsfisk fra havet.

Vi kjørte fra Gård til Gård den Kveld og Nat. Overalt ventet Folket, og Bordene var dækket med Rømmegrøt, Lefse, Gomme, fersk Ørret og mange andre lækre Sager. Det var virkelig rørende at være Gjenstand for slige herlige menneskers Hengivenhed og Godhed. Selvsagt var det ikke mulig at gjøre store Indhugg i alt på Bordet, men på de fleste Steder sat vi sammen rundt Bordet, snakket om Norge og Amerika, dem som for ut og hvordan Livet hadde artet sig. Og Hjertetrådene knyttedes sammen overalt.

Stuen hvor Helga Rokstad Larsen og Ætter før hende var født står enda, og der så jeg meg rundt, så hun her kunde få se Tingene igjen gjennom mine Øine. Gigten har nemlig været nokså slem i flere År, så hun ikke kan reise til Heimbygda selv. Et kort Stykke bortom den gamle Stuen, hvor Helga fødtes, stod et Stabbur med Næver- og Torvtag på. Græs grodde frodig på Taget.

Men ikke bare Græs. En Dag da Helga var omlag 10 År gammel, fik hun en bitte liden Bjerk og en ditto Rogn som vokste Side om Side på Stabburstaget. Det tog ikke Jentungen lang Tid at bestemme hvad hun nu skulde gjøre. For de to små Skabninger på Taget var det god Plads i dybere og rigere Jord. Helga fant sig en Spade, laget Hull i Jorden et Stykke fra Stua for de små Skudd på Taget. Så op på Stabburstaget for at få dem op fra jorden der og omplantet efter Planen. Og de tog til at vokse. Helga reiste bort, men glemte aldri de to små Skabninger fra Mor Jords Barn, som hun stelte med den Gang.

I Breve gjennom Årene fikk hun rede på at begge Trærne vokste der hun hadde plantet dem. Akkurat som hun har fått det til at vokse, du hun har stelt med ude ved Stillehavet. Et av oppdragene Fru Larsen gav mig, før jeg reiste til Norge ifjor, var at jeg måtte se om Bjerka og Rogna hendes. Da jeg kom til den gamle Heim, snakket vi om dette. En ældre Bror var ligesom Vogter over Tingene der på Gården. Ja, så bar det ud for at se på de to trær. Hele gruppen av Helgas Ættefolk i Bygda fulgte med. Og det blev så underlig stille der vi stod i den lyse, bedårende sommernat. Begge Trærne stod der, kraftige og rakvokset. De stod der ikke bare som Resultater av en Jentunges Iver og Virketrang, men som Symboler på Kjærlighed til Ætten, Folket og Ættegardens Jord og alt det som kan skabes og bringes frem i Ættens Liv under vekslende forhold og på mange steder. De var så vakre, de to Trærne. Og de hadde så meget at si den Sommernat, at jeg kom til at elske dem og ta med i Hugen Lekser de lærte. Fru Larsen har vist fåt tilsendt Billeder tat den nat, hvor hendes Bror og hendes Prest her ude står tæt ved Bjerka og Rogna hun plantet for mange År siden og som nu har sterke Rødder i Jorden på hendes Barndoms Heim, den Heim hvortil også hendes ømmeste og helligste Minder går tilbage.

